

CONSILIUL LEGISLATIV

Decizia prez. Senatului
Dp. 44 16.3.2026

184. 23.03.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind recunoașterea performanței de excelență în educație și instituirea unor forme de sprijin pentru olimpicii internaționali și cadrele didactice care i-au pregătit

Analizând propunerea legislativă privind recunoașterea performanței de excelență în educație și instituirea unor forme de sprijin pentru olimpicii internaționali și cadrele didactice care i-au pregătit (b44/10.02.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/690/16.02.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D86/16.02.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare recunoașterea și stimularea performanței educaționale de nivel internațional, prin instituirea unor forme de sprijin pentru elevii și studenții premiați la olimpiade școlare internaționale și pentru cadrele didactice coordonatoare.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Raportat la obiectul de reglementare, apreciem că propunerea legislativă este de natură să încalce **principiul unicității**

reglementării. Astfel, potrivit art. 13 și art. 14 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, *„actul normativ trebuie să se integreze organic în ansamblul legislației”*, iar *„reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ”*. Or, prezenta propunere legislativă nu vizează o materie juridică complet nouă, ci intervine asupra unui domeniu deja reglementat în legile învățământului.

Astfel, art. 113 alin. (1) din Legea nr. 198/2023 prevede expres că, **pentru sprijinirea elevilor capabili de performanțe înalte**, Ministerul Educației și Cercetării *„poate acorda burse și alte forme de sprijin material și financiar”*, iar *„cuantumul stimulentele financiare acordate elevilor, profesorilor care i-au pregătit și unităților școlare de proveniență a premianților se aprobă prin hotărâre a Guvernului”*. Prin urmare, deși dispozițiile privind bursele de excelență olimpică prevăzute la art. 108 din Legea nr. 198/2023 au fost abrogate, **sprijinirea performanței olimpice rămâne reglementată în arhitectura actuală a legii.**

În plus, această materie este dezvoltată printr-un act subsecvent adoptat în temeiul Legii nr. 198/2023, respectiv Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1616/2024, care prevăd expres **stimulente financiare pentru elevii premiați la competițiile școlare internaționale, precum și pentru profesorii care i-au pregătit și pentru unitățile de învățământ de proveniență.**

În ceea ce privește **învățământul superior**, art. 129 alin. (4) și (7) din Legea nr. 199/2023 prevede că *„statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte stimulente studenților cu performanțe universitare”* și că *„instituțiile de învățământ superior pot acorda și premii, burse și alte stimulente financiare elevilor, studenților cu performanțe și cadrelor didactice îndrumătoare ale acestora”*.

Așadar, apreciem că **beneficiarii și finalitatea actului normativ propus se află, de fapt, în sfera de reglementare a Legii nr. 198/2023 și a Legii nr. 199/2023.** În aceste condiții, adoptarea unei legi de sine stătătoare privind *„recunoașterea performanței de excelență în educație”* riscă să creeze un palier normativ paralel față de cele două legi-cadru ale învățământului, deși obiectul său real nu este diferit, ci derivat din aceeași materie, respectiv formele de sprijin și recompensare pentru performanța educațională de nivel internațional.

De altfel, proiectul nici nu este corelat cu cadrul normativ existent privind recompensarea performanței educaționale, ceea ce generează incertitudine asupra raportului dintre noile forme de sprijin propuse și beneficiile deja reglementate. Astfel, în prezent, reglementările din domeniul învățământului preuniversitar prevăd deja stimulente financiare pentru elevii premiați la competiții școlare internaționale și pentru profesorii care i-au pregătit. De asemenea, în învățământul superior, Legea nr. 199/2023 permite instituțiilor de învățământ superior să acorde premii, burse și alte stimulente financiare studenților cu performanțe și cadrelor didactice îndrumătoare. În acest context, soluția legislativă propusă introduce, printr-un act normativ distinct, alte forme de sprijin patrimonial - rentă de merit și facilități fiscale - fără să rezulte în ce mod acestea se raportează la stimulentele financiare deja existente.

În jurisprudența sa - de exemplu, Decizia nr. 727/2023 - Curtea Constituțională a reținut că *„legea criticată încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la art. 14 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (...), potrivit căruia «reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ» (...)”*. Curtea a observat, în speța respectivă, că sediul normelor privind derularea procesului de învățământ era în Legea învățământului superior nr. 199/2023, nu în Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, și a considerat că *„legea criticată este neconstituțională în ansamblul său, întrucât încalcă principiul legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la dispozițiile art. 14 din Legea nr. 24/2000”*. Chiar dacă situația de față nu este identică în plan formal, raționamentul rămâne relevant: și în acest caz, soluțiile privind recompensarea olimpicilor și a cadrelor didactice îndrumătoare trebuie plasate, în principal, în legile-cadru ale învățământului, nu într-o lege separată.

Pe de altă parte, propunerea legislativă nu se limitează la domeniul învățământului, ci introduce și facilități fiscale constând în scutiri de impozit pentru clădiri, terenuri și autoturisme. Or, Legea nr. 227/2025 privind Codul fiscal este actul normativ care stabilește cadrul legal al impozitelor și taxelor. În consecință, dacă legiuitorul dorește să instituie asemenea scutiri fiscale, apreciem că acestea ar

trebui plasate în Codul fiscal, nu într-o lege distinctă care vizează domeniul învățământului.

În concluzie, considerăm că soluția legislativă preconizată nu respectă principiul unicității reglementării, întrucât creează o reglementare distinctă într-o materie al cărei sediu se află în legile învățământului, iar, pentru componenta fiscală, în Codul fiscal.

5. Din analiza Expunerii de motive și a soluției normative propuse, se constată o necorelare evidentă între acestea sub aspectul intenției de reglementare în ceea ce privește drepturile recunoscute cadrelor didactice coordonatoare. Astfel, în Expunerea de motive se arată expres că inițiativa legislativă propune, „fie o rentă de merit cu durată determinată, **fie facilități fiscale limitate în timp (...), atât pentru olimpicii internaționali, cât și pentru cadrele didactice coordonatoare**”.

Cu toate acestea, textul normativ nu transpune această intenție exprimată de inițiator în Expunerea de motive. Pe de o parte, art. 4 alin. (1) consacră opțiunea între renta de merit și **facilitățile fiscale numai în favoarea olimpicii internaționali**, iar art. 6 reglementează facilitățile fiscale exclusiv pentru această categorie de beneficiari. Pe de altă parte, art. 7 prevede, **pentru cadrele didactice care au pregătit olimpici internaționali**, doar aplicarea „în mod corespunzător” a drepturilor prevăzute la art. 5 alin. (2) și (3), adică **exclusiv elemente referitoare la cuantumul rentei și la suspendarea dreptului, fără nicio trimitere la art. 6 privind scutirea de impozit.**

*

* *

În concluzie, față de considerentele arătate, apreciem că **prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.**

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 231/13.03.2026